

AKTUÁLNÍ INFORMACE Z ÚOOÚ

17. dubna 2024

Ministerstvo vnitra

Mgr. Jiří Kaucký

Předseda

Úřad pro ochranu osobních údajů

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

1. KONTROLY ZPRACOVATELSKÝCH SMLUV UZAVÍRANÝCH KRAJI JAKOŽTO SPRÁVCI OSOBNÍCH ÚDAJŮ
2. ZVEŘEJŇOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA ÚŘEDNÍ DESCE S DÁLKOVÝM PŘÍSTUPEM
3. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ V RÁMCI REZERVAČNÍHO SYSTÉMU
4. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ SKRZE COOKIES

1. KONTROLY ZPRACOVATELSKÝCH SMLUV UZAVÍRANÝCH KRAJI JAKOŽTO SPRÁVCI OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Z dosud shromážděných informací se jeví, že **množství zpracovatelských smluv** uzavřených jednotlivými kraji jakožto správci osobních údajů vykazuje významnější rozdíly (od 5 až po cca 200).

Kontrola se zaměřuje na posouzení obsahových náležitostí zpracovatelských smluv podle čl. 28 odst. 3 nařízení (EU) 2016/679.

Správce může pro zpracování využít pouze ty zpracovatele, kteří poskytují dostatečné **záruky zavedení vhodných technických a organizačních opatření splňujících požadavky** nařízení (EU) 2016/679 [odraz zásady odpovědnosti podle čl. 5 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679].

Zpracovatel by měl tyto dostatečné záruky být schopen „**prokázat**“, např. výměnou relevantní dokumentace.

1. KONTROLY ZPRACOVATELSKÝCH SMLUV UZAVÍRANÝCH KRAJI JAKOŽTO SPRÁVCI OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Posouzení dostatečnosti záruk správcem musí být prováděno **vždy ke konkrétnímu případu s přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování, jakož i k rizikům** pro práva a svobody fyzických osob.

Zohlednit by se při něm měly zejména odborné znalosti zpracovatele, jeho spolehlivost a zdroje.

Pokud správce využívá pro zpracování osobních údajů zpracovatele, musí být **práva a povinnosti vyplývající z takového zpracování upraveny** podle čl. 28 nařízení (EU) **smlouvou** nebo jiným právním aktem podle práva Unie nebo členského státu.

Musí v něm být stanoven **předmět a doba trvání zpracování, povaha a účel zpracování, typ osobních údajů a kategorie subjektů údajů, povinnosti a práva správce.**

1. KONTROLY ZPRACOVATELSKÝCH SMLUV UZAVÍRANÝCH KRAJI JAKOŽTO SPRÁVCI OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Smlouva o zpracování osobních údajů musí dále splňovat náležitosti stanovené v čl. 28 odst. 3 písm. a) až h) nařízení (EU) 2016/679.

Požadavek **písemné formy**, a to i v elektronické podobě.

Zpracovatelská smlouva by neměla být pouhým přeformulováním příslušných ustanovení nařízení (EU) 2016/679, musí mít **konkrétní obsah** (např. obsahovat konkrétní technická a organizační opatření přijatá zpracovatelem).

Zpracovatelská smlouva může být **součástí širší smlouvy**, v takovém případě se však doporučuje, aby byly ty prvky smlouvy, jejichž cílem je provést čl. 28 nařízení (EU) 2016/679, **jasně označeny na jednom místě (například v příloze)**.

2. ZVEŘEJŇOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA ÚŘEDNÍ DESCE S DÁLKOVÝM PŘÍSTUPEM

Z hlediska dodržení zásady omezení uložení podle čl. 5 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) 2016/679 bylo mimo jiné podstatné, že správní orgán užil **zákazu indexace a použil soubor robots.txt pro odstranění svěšených dokumentů** z internetových vyhledávačů.

Úřad konstatoval, že zveřejňující správní orgán může být jak v postavení správce osobních údajů, tak i **zpracovatele, pokud zveřejňuje dokumenty pro jiný subjekt.**

Odpovědnost za zajištění existence smlouvy nebo jiného právního aktu, kterým se zpracování řídí, dopadá na správce i zpracovatele.

Podle čl. 28 odst. 3 písm. h) nařízení (EU) 2016/679 pak **zpracovatel má povinnost neprodleně informovat správce v případě, že podle jeho názoru určitý pokyn porušuje toto nařízení** nebo jiné předpisy Unie nebo členského státu týkající se ochrany údajů.

3. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ V RÁMCI REZERVAČNÍHO SYSTÉMU

V kontrole bylo zjištěno, že při používání rezervačního systému územně samosprávný celek zakládal zpracování osobních údajů na právním základu podle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, tj. souhlasu subjektu údajů, avšak nesplnil všechny požadavky kladené na souhlas subjektu údajů podle čl. 4 bodu 11 a čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) 2016/679

Současně subjekty údajů nesprávně informoval o tom, že právním základem tohoto zpracování je (také) důvod podle čl. 6 odst. 1 písm. e) uvedeného nařízení.

Jak sám správce uznal, jediným nezbytným osobním údajem pro provedení rezervace byl e-mail klienta, vyžadováním dalších osobních údajů (tel. číslo, jméno) došlo rovněž k porušení **zásady minimalizace osobních údajů** podle čl. 5 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679.

S nedostatky stran předpokladů souhlasu souviselo i nedostatečné plnění informační povinnosti podle čl. 13 nařízení (EU) 2016/679, kdy absentovala informace o zpracovateli osobních údajů.

4. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ SKRZE COOKIES

Zpracování osobních údajů skrze soubory cookies v rámci webových stránek krajů

Soubory cookies obsahují unikátní identifikátory, tedy osobní údaje

Dle § 89 odst. 3 zákona č 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích): „Každý, kdo hodlá používat nebo používá síť elektronických komunikací k ukládání údajů nebo k získávání přístupu k údajům uloženým v koncových zařízeních účastníků nebo uživatelů, získá od těchto účastníků nebo uživatelů předem prokazatelný **souhlas** s rozsahem a účelem jejich zpracování. Tato povinnost **neplatí pro technické ukládání nebo přístup výhradně pro potřeby přenosu zprávy prostřednictvím sítě elektronických komunikací nebo je-li to nezbytné pro potřeby poskytování služby informační společnosti, která je výslovně vyžádána účastníkem nebo uživatelem.**“

4. ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ SKRZE COOKIES

Typicky je třeba souhlasu pro analytické, statistické či marketingové cookies

Je třeba řádně plnit informační povinnost dle čl. 13 GDPR vůči uživatelům webových stránek

Cookie lišta není třeba v případě, že jsou využívány pouze technické cookie

V případě používání cookie lišt je třeba dbát na to, aby tlačítka pro udělení souhlasu a odmítnutí jeho udělení byla vyobrazena podobně, tj. nebyl uživatel naváděn k tomu souhlas udělit

SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

- 1. ÚVODNÍ POZNÁMKY**
- 2. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V POZICI POVINNÝCH SUBJEKTŮ**
- 3. POCHYBNOST – URČOVÁNÍ NADŘÍZENÉHO ORGÁNU – POUŽITÍ KRITÉRIA CHARAKTERU POŽADOVANÉ INFORMACE**
- 4. MĚSTSKÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST – HOSPODAŘENÍ S VEŘEJNÝMI PROSTŘEDKY**

1. ÚVODNÍ POZNÁMKY

Aplikace zákona č. 106/1999 Sb. je systematicky provázena povinností vybírat „nejméně nevhodné řešení z řady jiných ještě více problematických alternativ“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 397/2019-40 ze dne 24. listopadu 2020).

Ani po 20 letech aplikační praxe se základní instituty neustálily a zásadně jsou měněny a dotvářeny judikaturou (ÚS, NSS).

Rozhodovací praxe soudů je fragmentární, má omezený sjednocovací potenciál.

1. ÚVODNÍ POZNÁMKY

Ambivalentní postoj k problematice svobodného přístupu k informacím:

- Uznání potřeby praxi sjednocovat
- Nedostatečné personální zajištění

1. ÚVODNÍ POZNÁMKY

Praktické důsledky:

- Veškerá kapacita věnována úzce rozhodovací činnosti
- Nastoupení ÚOOÚ do desítek soudních řízení ve sporných věcech

2. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V POZICI POVINNÝCH SUBJEKTŮ

Judikatura

- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44 (ve věci CzechTourism) – nadřízeným orgánem příspěvkové organizace státu je ÚOOÚ
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 (ve věci SÚS Jihočeského kraje) – nadřízeným orgánem příspěvkové organizace kraje je ÚOOÚ,
pokud nadřízený orgán nelze určit dle kritérií vymezených v § 178 správního řádu

2. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V POZICI POVINNÝCH SUBJEKTŮ

Příspěvkové organizace kraje – určení nadřízeného orgánu

- Právní forma není rozhodující
- Kritéria vymezená v § 178 správního řádu:
 - orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon
 - orgán, který rozhoduje o odvolání
 - orgán vykonávající dozor
- Nelze-li nadřízený orgán určit dle § 178 správního řádu, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ÚOOÚ (srov. § 20 odst. 5 InfZ)

2. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V POZICI POVINNÝCH SUBJEKTŮ

Školy jakožto povinné subjekty dle InfZ – určení nadřízeného orgánu

- Rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26 nelze aplikovat na všechny příspěvkové organizace bez rozdílu
- Je třeba vycházet z ustálené judikatury:
 - rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41
 - rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35

2. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V POZICI POVINNÝCH SUBJEKTŮ

- Školy vykonávají vrchnostenskou správu
- Orgánem, který vede rejstřík škol a školských zařízení, je obecně krajský úřad
- Krajský úřad je nadřízeným správním orgánem dle § 178 odst. 2 správního řádu též pro řízení vedená v režimu InfZ
- Školy jsou tak specifickými příspěvkovými organizacemi, které byly výkonem veřejné správy pověřeny, resp. byl na ně přenesen výkon veřejné správy v oblasti školství dle § 2 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon)

3. POCHYBNOST – URČOVÁNÍ NADŘÍZENÉHO ORGÁNU – POUŽITÍ KRITÉRIA CHARAKTERU POŽADOVANÉ INFORMACE

Z praxe plyne tendence odvozovat nadřízený orgán z charakteru požadované informace.

1. Tento přístup má však zákonný podklad v jediném případě:

§ 20 odst. 6: *Informace, které se týkají přenesené působnosti **územního samosprávného celku**, poskytují **orgány územního samosprávného celku** v přenesené působnosti.*

- Ústavněprávní důvod: **není žádoucí zasahovat do samosprávy ÚSC** (čl. 8, čl. 100 Ústavy)

3. POCHYBNOST – URČOVÁNÍ NADŘÍZENÉHO ORGÁNU – POUŽITÍ KRITÉRIA CHARAKTERU POŽADOVANÉ INFORMACE

2. NSS dále fakticky aplikuje v případě universit.
 - i zde je možno uvažovat o ústavněprávním opodstatnění (**akademická samospráva**, univerzitní autonomie, čl. 15 odst. 2 Listiny).

3. POCHYBNOST – URČOVÁNÍ NADŘÍZENÉHO ORGÁNU – POUŽITÍ KRITÉRIA CHARAKTERU POŽADOVANÉ INFORMACE

3. Pro uplatnění kritéria povahy informace pro určení nadřízeného orgánu **u ostatních povinných subjektů není zákonný podklad (ani ústavněprávní důvod).**

- Zásadně: Poskytování informací je výkonem „jedné“ nedělitelné veřejné správy bez ohledu na obsah žádosti.
- Zásadně: **1 povinný subjekt = 1 nadřízený orgán**

4. MĚSTSKÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST – HOSPODAŘENÍ S VEŘEJNÝMI PROSTŘEDKY

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 43 A 38/2022-59

- Obchodní společnost, jejímž stoprocentním vlastníkem je veřejnoprávní korporace (město), je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ
- Prostředky, s nimiž taková obchodní společnost hospodaří, sice formálně nejsou součástí veřejných rozpočtů, ale ve skutečnosti z nich pocházejí

4. MĚSTSKÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST – HOSPODAŘENÍ S VEŘEJNÝMI PROSTŘEDKY

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 43 A 38/2022-59

- Obchodní společnost, jejímž jediným vlastníkem je město, tak je příjemkyní veřejných prostředků
- Skutečnost, že město pro výkon některých činností samosprávy zřídilo městskou společnost, **neznamená, že se tím vymanilo z veřejné kontroly** nad touto částí svého hospodaření

ÚOOÚ: **pokud více ÚZSC ovládá obchodní společnost – máme za to, že se jedná o povinný subjekt**

4. MĚSTSKÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST – HOSPODAŘENÍ S VEŘEJNÝMI PROSTŘEDKY

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 43 A 38/2022-59

- Veřejná diskuse o výši odměny jednatele městské společnosti je ve veřejném zájmu, neboť jednak hospodaří s veřejnými prostředky, jednak jeho postavení je obdobné postavení radního města
- Zveřejnění informace o odměně jednatele tak nelze považovat za nepřiměřený zásah do jeho soukromí

Úřad pro ochranu
osobních údajů

DĚKUJI ZA POZORNOST